

Nr 296.

Godkänd av första kammaren den 27 maj 1940.

Godkänd av andra kammaren den 27 maj 1940.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av framställning från fullmäktige i riksgäldskontoret angående förlängning av bemyndigande för fullmäktige att till riksbanken överlämna skattkammarväxlar m. m.

(Bankoutskottets utlåtande nr 35.)

Till Konungen.

Under åberopande av innehållet i bankoutskottets utlåtande nr 35, varav tryckt exemplar härvid fogas, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva, att riksdagen bifallit vad utskottet i nämnda utlåtande hemställt.

Stockholm den 27 maj 1940.

Med undersätlig vördnad.

Nr 297.

Godkänd av första kammaren den 29 maj 1940.

Godkänd av andra kammaren den 29 maj 1940.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organiserandet av ett hemvärn.

(Statsutskottets utlåtande nr 183.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen avlåten, den 26 april 1940 dagtecknad proposition, nr 257, har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels besluta, att en militär hemvärnsorganisation skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i förenämnda statsrådsprotokoll angivna riktlinjer snarast möjligt upprättas;

dels godkänna vid statsrådsprotokollet fogat förslag till stat för hemvärnsstabens, att tillämpas under budgetåret 1940/41;

dels medgiva, att till varje inskrivningsbefälhavares förfogande må från och med den 1 juli 1940 ställas en för handläggning av hemvärnsfrågor avsedd pensionerad officer med ett arvode av 3,180 kronor för år, ävensom bemyndiga Kungl. Maj:t att i de stater för infanteriregementena, som må komma att av riksdagen godkännas, vidtaga därav betingade ändringar;

dels ock medgiva, att kostnaderna för avlöning åt personalen vid hemvärnsstabens och för arvoden åt nyssnämnda pensionerade officerare må bestridas från lantförsvarets anslag till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl. samt att anvisande av medel för täckande av utgifterna för hemvärnsorganisationen i övrigt må tillsvidare ske med anlitande av vederbörligt förskottsanslag.

Genom förevarande proposition har Kungl. Maj:t framlagt förslag om en särskild frivillig organisation inom lantförsvarets ram, ett hemvärn, avsett att tillgodose det omedelbara försvaret av hembygden. Riksdagen, som anser att en hemvärnsorganisation av i huvudsak den föreslagna strukturen skulle utgöra ett värdefullt bidrag till stärkande av landets värnkraft, har funnit sig böra godkänna att förslaget omedelbart genomföres.

I fråga om de uppgifter, som föreslagits skola ankomma på hemvärdet, har departementschefens förslag härutinnan icke givit riksdagen anledning till annat uttalande än att vid organisationens närmare utformande torde böra beaktas, att hemvärdet med hänsyn till på senare tid vunna erfarenheter rörande nutida krigsmetoder kan komma att ställas inför större uppgifter än dem man från början räknat med.

Departementschefens förslag i fråga om hemvärdets närmare organisation har icke givit riksdagen anledning till erinran. Enligt nämnda förslag avses antagning till hemvärnsman eller förordnande av hemvärnsbefäl — med undantag av kretsbefälhavare — ske först sedan ett kommunalt organ i vederbörandes hemort beretts tillfälle att avgiva yttrande rörande antagning av hemvärnsman eller i fråga om förordnande av hemvärnsbefäl. Riksdagen, som anser denna medverkan från de kommunala myndigheternas sida vara av stor betydelse för en betryggande rekrytering till hemvärdet, förutsätter, att största vikt fästes vid de kommunala organens uttalande rörande vederbörandes lämplighet för uppgiften och att den kommunala myndighetens åsikt ej utan särskilda skäl frångås.

Vad departementschefen anfört i fråga om rekryteringen till hemvärdet har riksdagen lämnat utan erinran.

Vidkommande frågan om hemvärdsmännens beväpning och utrustning godkänner riksdagen departementschefens förslag härutinnan. Riksdagen vill emellertid framhålla nödvändigheten av att hemvärnsförbanden snarast möjligt erhålla den mest ändamålsenliga beväpning.

I fråga om utbildningen skulle enligt kommitténs förslag hemvärnsman redan vid antagningen förbinda sig att årligen fullgöra någon obligatorisk utbildning, förslagsvis angiven till 20 timmar om året. Det har synts departementschefen kunna ifrågasättas, om icke den hemvärnsmannen åliggande obligatoriska tjänstgöringsskyldigheten i fred borde givas någon vidare tidsomfattning än den av kommittén angivna. Det framstår för riksdagen som en angelägenhet av vikt att med hänsyn till de uppgifter, som hemvärdnet avses komma att erhålla, utbildningstiden icke tillmätas alltför knapp. Med hänsyn till den starka försvarsvilja, som är tillfinnandes hos vårt folk, är riksdagen övertygad om att svårigheter ej behöva möta för en utsträckning av den obligatoriska utbildningen.

Vad departementschefen i övrigt föreslagit beträffande hemvärdnets utformning har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Departementschefens förslag i fråga om sättet för bestridande av de med hemvärdnets uppbyggande och fortsatta verksamhet förenade kostnaderna finner sig riksdagen böra bifalla.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels beslutat, att en militär hemvärdnsorganisation skall i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 26 april 1940 angivna riktlinjer snarast möjligt upprättas;

dels godkänt vid berörda statsrådsprotokoll fogat förslag till stat för hemvärdsstaben, att tillämpas under budgetåret 1940/41;

dels medgivit att till varje inskrivningsbefälhavares förfogande må från och med den 1 juli 1940 ställas en för handläggning av hemvärdnsfrågor avsedd pensionerad officer med ett arvode av 3,180 kronor för år, ävensom bemyndigat Kungl. Maj:t att i de stater för infanteriregementena, som må komma att av riksdagen godkännas, vidtaga därav betingade ändringar;

dels ock medgivit, att kostnaderna för avlöning åt personalen vid hemvärdsstaben och för arvoden åt nyssnämnda pensionerade officerare må bestridas från lantförsvarets anslag till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl. samt att anvisande av medel för täckande av utgifterna för hemvärdnsorganisationen i övrigt må tillsvidare ske med anlitage av vederbörligt förskottsanslag.

Stockholm den 29 maj 1940.

Med undersåtlig vördnad:
